

Høringsvar vedr. ændring af miljøbeskyttelsesloven

affald danmark takker for modtagelsen af ændringsforslag til miljøbeskyttelsesloven om affaldssektorens organisering.

Indledningsvis påskønner *affald danmark*, at lovforslaget benyttes til samtidig at rydde op i affaldstermer i loven. Det er tiltrængt og vil medføre større klarhed i affaldslovgivningen.

Derudover har *affald danmark* en række bemærkninger til lovforslaget – med udgangspunkt i den politiske aftale, som blev indgået af et bredt flertal i Folketinget om organisering affaldssektoren den 21. juni 2007.

Aftalen fastlægger de politiske retningslinjer for de anbefalinger, der var enighed om i miljøministerens arbejdsgruppe om organisering af affaldssektoren. Det indgår endvidere i aftalen, at aftaleparterne drøfter spørgsmålet om hvordan forbrændings- og deponeringsområdet skal effektiviseres, efter at affaldsdirektivet er vedtaget.

Rammedirektivet blev vedtaget den 20. oktober 2008. Det forventes, at rammedirektivet offentliggøres i EU-tidende inden udgangen af 2008, hvilket vil betyde, at direktivet skal være implementeret af medlemsstaterne inden udgangen af 2010.

affald danmark anbefaler, at der hurtigst muligt tages politisk stilling til, hvordan forbrændingsområdet skal organiseres. Flere selskaber og kommuner overvejer for øjeblikket investeringer i nye forbrændingsanlæg til udbygning og/eller erstatning af ældre kapacitet, der skal skrottes. Investeringerne er i milliardstørrelse, og det er afgørende for ejerne af forbrændingsanlæggene, at rammerne for den fremtidige drift af forbrændingsanlæg fastlægges hurtigst muligt.

Frit valg af genanvendelsesanlæg for virksomheder

affald danmark hilser velkommen, at det genanvendelige erhvervsaffald konkurrenceudsættes, således at affaldsproducenter frit kan vælge mellem godkendte genanvendelsesanlæg, og at affaldsproducentens ansvar for behandling af affaldet kan overføres til en godkendt indsamler efter eget valg.

affald danmark har dog følgende bemærkninger til, at denne konkurrenceudsættelsen kun omfatter det kildesorterede genanvendelige erhvervsaffald.

Levering af blandet affald til sortering fordrer dermed fortsat en kommunal anvisning til det pågældende sorteringsanlæg, også selvom sorteringsanlægget – som det ofte vil være tilfældet - er på fritvalgslisten for kildesorteret affald.

Sortering på blandet affald skal ses som et supplement til kildesorteringen, fordi det blandede affald typisk består af genanvendeligt affald i så små mængder på den enkelte virksomhed, at det vil være for ressourcekrævende og pladskrævende at stille containere op til hver fraktion. Blandet affald til genanvendelse omfatter også sammensatte produkter, som ikke uden mekanisk behandling kan opsplittes i en eller flere genanvendelige affaldsfraktioner (eksempelvis møbler: jern/træ). Derved sikrer sortering af blandet affald en større genanvendelse end kildesortering alene kan sikre.

Denne reguleringsmæssige opdeling mellem kildesorteret affald til genanvendelse og blandet affald, der sorteres mhp. på genanvendelse på samme anlæg, er uhensigtsmæssig, og bør gentænkes i lyset af den næste fase af det politiske forlig.

Som *affald danmark* kender tidsplanen for udarbejdelse af nye regler for organisering af affaldssektoren, fremlægges forslag til ændring af miljøbeskyttelsesloven for Folketinget i januar 2009. En ny affaldsbekendtgørelse udarbejdes i løbet af 2009 med henblik miljøministerens underskrift ultimo 2009/primus 2010.

Kommunerne behøver omkring 6 måneder til at forberede sig på de nye regler, hvilket betyder, at de kommer til at træde i kraft ved begyndelsen af 3. eller 4. kvartal 2009, altså 3-6 måneder før affaldsrammedirektivet skal være implementeret, herunder den nye klassificering for forbrændingsanlæg.

Ovennævnte samt ønsket om hurtig afklaring af forbrændingssektorens organisering taler for at udarbejde regler, der også medtager den nye organisering af forbrændingssektoren.

Kommunale genanvendelsesplaner

Der findes i dag kommunale genanvendelsesplaner for erhvervsaffald. *affald danmark* opfordrer til, at mulighederne undersøges for, at de eksisterende kommunale genanvendelsesplaner for erhvervsaffald (f.eks. knuseplaner for bygge- og anlægsaffald) kan fortsætte driften efter ændringen af reglerne om genanvendeligt erhvervsaffald. Forudsætningen herfor må være, at sådanne kommunale planer omdannes til aktie- eller anpartsselskaber og at der fastlægges vilkår, der sikrer at de konkurrerer på lige vilkår med privat ejede genanvendelsesplaner.

Der findes ligeledes kommunale genanvendelsesplaner, der primært håndterer affald fra husholdninger, men som også modtager genanvendeligt erhvervsaffald. Det gælder bl.a. modtagestationer for farligt affald og komposteringsplaner for haveaffald. *affald danmark* foreslår, at det undersøges, om sådanne planer fortsat vil kunne tilbyde restkapaciteten til genanvendeligt erhvervsaffald. Også her må forudsætningen være, at der fastlægges vilkår, der sikrer at de kommunale planer på alle områder skal konkurrere på lige vilkår med de private virksomheder på markedet

Godkendelse af indsamlere og det kommunale tilsyn

Lovforslaget giver hjemmel til godkendelse af indsamlere – omfattende sorteringsplaner. Eneste krav, der nævnes for at blive godkendt, er et to-dages kur-

sus, men det er ikke sikkert at netop et kursus for en ledelsesrepræsentant er det mest sikre værn mod useriøse indsamlere.

Fokus bør her sættes på klare og ensartede retningslinier for det kommunale tilsyn, herunder tilsyn med indsamlerens håndtering af affald, der ikke leveres til indsamlerens eget sorterings- eller forbehandlingsanlæg, men leveres direkte fra affaldsproducent til genanvendelse. Denne tilsynsopgave er ny for kommunerne - og ikke enkel, idet indsamling jo oftest foregår på tværs af kommunegrænser. Hvilken kommune skal føre dette tilsyn? - beliggenhedskommunen for indsamlerens hovedkontor eller for de enkelte lokalkontorer?

I det hele taget anbefales, at der sikres afklarede vilkår for det kommunale tilsyn i forhold til det genanvendelige erhvervsaffald – som hjælp til kommunerne og for at modvirke risiko for forskellig praksis mellem kommunerne.

Helt konkret bør bemærkningerne s. 26 om den kommunale pligt til at klassificere affaldet blødes op. Her står det at, ”Hvis der ikke findes et anlæg på registret (over godkendte genanvendelsesplaner), og der ikke er fastsat centrale behandlingskrav i affaldsbekendtgørelsen for en affaldsfraktion, må kommunalbestyrelsen klassificere affaldet som forbrændingseget eller deponeringseget.

Det bør være muligt – som i dag – at tillade genanvendelsesløsninger, der ikke kan findes på registreret. Det er de løsninger, der i dag ofte udløser en konkret kommunal anvisning.

Endelig kunne man måske nævne, at den ret til eksport, der nævnes samme sted, ikke kun omfatter genanvendelse men også nyttiggørelse. Det gælder dermed også anlæg, der forbehandler blandet affald til genanvendelse.

Farligt affald

affald danmark anbefaler, at det fremgår af lovbemærkningerne til § 48 at kommunerne har mulighed for at opkræve et gebyr for at dække deres beredskab i forhold til farligt affald. Gebyret for farligt affalds ordningen vil således kunne omfatte et grundgebyr, der både dækker administration og beredskab for det farlige affald.

Desuden vigtigt, at farligt affald fra erhverv kun må leveres til genbrugsplads i art og mængde, der svarer til husholdningsaffald. Her er det ikke nok med krav om små biler og trailere – de kan rumme rigtig meget farligt affald fra f.eks. produktionsvirksomhed, som er dyrt at håndtere, og som genbrugsstationerne ikke er indrettet til at modtage.

De kommunale genbrugsstationer kan have forskellig kapacitet til håndtering af farligt affald, hvilket taler for, at mængdegrænsen for farligt affald kan være forskellig fra station til station

Genbrugspladser

Erhvervs adgang til genbrugsstationer reguleres meget forskelligt i dag. Med det politiske forlig og dette lovforslag indføres ensartede regler, som vil have forskellige konsekvenser i de enkelte kommuner.

Der er forskellige holdninger til den model, som politikerne har aftalt, men dog enighed om, at det kun skal gælde de små mængder, der kan leveres i

personbiler med trailere. Også her vil der dog ske en ensretning, idet der i dag er forskel på, hvor store trailere, der må benyttes på stationerne.

Derudover kan blot noteres, at erhvervs belastning af genbrugsstationerne vil være forskellig fra kommune til kommune – og at modellens fastlagte gebyrfordeling mellem virksomhedsgrupper ikke nødvendigvis vil svare til virkeligheden. I Århus vurderes de store håndværkervirksomheder at belaste genbrugsstationerne 25 - 30 gange så meget som øvrige virksomheder, mens modellen fastlægger, at de største håndværkere kun skal betale 16 gange så meget som øvrige brancher.

Indsamling af dagrenovationslignende affald fra erhverv

Lovforslaget indeholder ikke noget om virksomheders ret til dispensation fra dagrenovationsindsamlingen, som Miljøstyrelsen tidligere har meldt ud. I stedet har Miljøstyrelsen efterspurgt praktiske erfaringer og argumenter i den forbindelse.

Virksomheders pligt eller ret til at indgå i den kommunale dagrenovationsindsamling administreres meget forskelligt i kommunerne. I nogle kommuner er det frivilligt for virksomheder, om man ønsker at deltage, i andre kommuner er det en pligt, der nødtigt dispenseres fra. Bl.a. kædevirksomheder har oplevet dette som en forstyrrelse i ønske om landsdækkende affaldsløsninger

I midtbyområder med blandet bolig og erhverv kan manglende plads og ønske om at minimere trafikken begrunde, at det fastholdes, at dagrenovationslignende affald skal indsamles ved den kommunale dagrenovationsindsamling. I særskilte erhvervsejendomme er dette krav ikke så vigtigt. Her er det først og fremmest vigtigt, at dagrenovationslignende affald indsamles hygiejnisk forsvarligt, og at det kan klassificeres som dagrenovationslignende affald fra erhverv på forbrændingsanlæg, da dette affald i forbindelse med nedbrud/revision ikke må mellemlagres.

En mulig ensretning af reglerne på tværs af kommuner kunne være, at give virksomheder i særskilte erhvervsejendomme ret til dispensation fra den kommunale dagrenovationsindsamling, men ikke til virksomheder i blandede bolig og erhvervsejendomme. Herved tages højde for plads- og trafikproblemer, mens de større virksomheder får lidt friere rammer til at etablere samlede affaldsløsninger.

Løsninger i den retning findes bl.a. i København og Århus, der jo samtidig opkræver gebyr for dagrenovationsindsamlingen via ejendommen (BBR) – og ikke hos den enkelte virksomhed (CVR).

Indberetning af data for affald

Det gode ved forslaget om en national affaldsdatamodel er, at virksomheder og anlæg fremover kun skal indberette et sted frem for indberetning til forskellige kommuner – nogen gang med forskellige formkrav.

Det er dog i lovforslaget uklart, hvem der skal indberette forbrændingsegnet og deponeringsegnet erhvervsaffald. I den nye §44 stk. 4 og i kommentarer til nr. 29 (s 31) lægges op til at indsamlingsvirksomheder for genanvendeligt erhvervsaffald kan få ansvar for indberetning. Det er vigtigt at præcisere, at indberetningen skal omfatte alt det affald, som indsamleren håndterer for de enkelte virksomheder – ikke kun det genanvendelige affald. Hvis ikke, vil der være stor risiko for dobbeltindberetning eller ”indberetningshuller”

Et ”indberetningshul” kan også opstå, hvis virksomheder, der ikke er godkendte indsamlere til genanvendeligt erhvervsaffald, men som indsamler affald til forbrænding og deponering, ikke skal indberette til systemet. Detaljerne kan afklares, når selve modellen skal udvikles. Her skal blot sikres at lovforslaget ikke udelukker fornuftige løsninger.

Generelt er det – som vi har påpeget tidligere - meget vigtigt at sikre en god kvalitet af de registrerede data. Det kræver på den ene side, at det er nemt at indberette til modellen fra indsamlere og anlæg og på den anden side, at der sættes tilstrækkelige ressourcer af til den nødvendige kvalitetssikring af data.

Vi er i den forbindelse meget bekymrede for detaljeringsgraden, som jo har betydning for, hvor nemt/svært det er at indberette affaldsdata. Bl.a. har Miljøstyrelsen meldt ud, at man ønsker indberetning efter EAK-listen, hvilket vi må fraråde. Den store fejlrisiko, skabt heraf, vil næppe opveje et eventuelt behov for registreringen af affald opdelt i op til 800 affaldskoder.

Effektiv forbrændings og deponeringssektor

Der foreslås en enkel benchmarking, som udvikles sammen med branchen. På den baggrund har *affald danmark* udarbejdet et forslag, der lægger op til meget få og enkle nøgletal baseret på årsregnskabet og de grønne regnskaber. Hovedbudskabet er, at det ikke er muligt at finde helt sammenlignelige nøgletal – uanset hvor detaljeret man bliver. Derfor er det vigtigt at holde data på et overordnet niveau – der ikke koster alt for mange ressourcer for hverken anlæggene at levere data til - eller for Miljøstyrelsen at samle og analysere på.

affald danmark deltager gerne i en sådan benchmarking og bidrager gerne til udvikling og videreudvikling af modellen.

affald danmark vil ligeledes opfordre til, at der ikke opstilles detaljerede retningslinier for levetider og åbningsbalancer i de funktionsopdelte regnskaber – i hvert fald hvad angår forbrændingsanlæg. De fleste forbrændingsanlæg er allerede overgået til årsregnskabet og har i den forbindelse fastlagt afskrivningsperioder efter de gældende regler i årsregnskabsloven. Detaljerede krav hertil kan betyde, at anlæggene må gøre hele øvelsen om, uden at der i øvrigt opnås nogen væsentlig større sammenlignelighed af den grund.

Benchmarking og sammenlignelige nøgletal er værktøjer, der bruges for at motivere effektivisering af anlæg, der ikke er udsat for konkurrence. Det er værd at bemærke, at forbrændingsanlæggene meget vel – og meget hurtigt pga. affaldsrammedirektivet - kan blive udsat for konkurrence hvad angår erhvervsaffald. Dermed kan betingelserne for benchmarkingen for forbrændingsanlæg ændres radikalt, inden det overhovedet når at virke.

Det forventes ikke at være tilfældet for deponeringsanlæg – dog med den bemærkning, at det ikke vil være relevant at inddrage private specialdepoter i benchmarkingen.

Den 16. juli 2009 vil en række deponeringsanlæg senest nedlukke deres aktiviteter, hvorfor det må forventes, at de resterende anlæg vil modtage øgede mængder og dermed kunne øge deres effektivitet.

Innovation

affald danmark er enig i, at det er vigtigt at understøtte markedsetablering af nye teknologier med behandlingskrav og gerne EU-fastsatte behandlingskrav. Det er dog en forudsætning, at det er dokumenteret, at behandlingsteknologien fungerer i praksis og at det er dokumenteret, at løsningen er miljøøkonomisk bedre end de eksisterende behandlingsløsninger. I modsat fald kan understøttelse af en ny teknologi medføre unødvendige omkostningsforøgelse – frem for den ønskede effektivisering.

Som det fremgår af rapport udarbejdet af Mckinsey for Miljøstyrelsen, er danske mængder af en række affaldsstrømme for små, til at et dansk behandlingsanlæg, der alene bygges for at behandle dansk affald, vil være konkurrencedygtige med mindre affald fra f. eks. Sverige og Nordtyskland også kunne behandles på et dansk anlæg. Adgang til at behandle udenlandsk affald er derfor også et incitament til at etablere et behandlingsanlæg.

Juridiske udfordringer og den videreproces

affald danmark ser stadig nogle juridiske udfordringer i lovforslaget i relation til eksempelvis dataudveksling og tilsyn, afgrænsningen af den kommunale opgavevaretagelse mv. Vi uddyber gerne dette synspunkt og bidrager meget gerne til afklaring af problemstillinger og løsningsmuligheder.

Økonomiske og miljømæssige konsekvenser af forslaget

Der er angivet beregnede økonomiske konsekvenser af lovforslaget, mens det er angivet at forslaget ikke har miljømæssige konsekvenser.

Hvorvidt vurderingerne er rigtige, afhænger af den mere detaljerede udmøntning af lovforslaget – dvs. udformningen af bekendtgørelsen. De konkrete regler i bekendtgørelserne har stor betydning for, om de kommende regler kommer til at fungere mere effektivt end i dag, og om der kan opnås miljømæssige gevinster – f.eks. i form af øget genanvendelse.

affald danmark bidrager gerne positivt og aktivt til at lovforslaget kan implementeres på en så effektiv og miljømæssigt optimal måde.

Med venlig hilsen

Leif Mortensen